

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR REVOLUT BANK UAB GINČO NAGRINĖJIMO**

2023-05-10 Nr. 429-266
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir *Revolut Bank UAB* (toliau – bankas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2022 m. birželio 29 d. pareiškėja ir bankas sudarė mokėjimo paslaugų teikimo sutartį, kurios pagrindu pareiškėjai buvo atidaryta mokėjimo sąskaita Nr. (*duomenys neskelbiami*) (toliau – Sąskaita).

Laikotarpiu nuo 2022 m. birželio 29 d. iki 2022 m. rugpjūčio 18 d. pareiškėja iš Sąskaitos atliko penkis mokėjimus, kurių bendra vertė 24 181,29 EUR (toliau – Ginčijami mokėjimai). Du Ginčijami mokėjimai buvo atlikti kriptoturto keityklai *Ramp Swaps Limited*¹, o kiti trys – kredito įstaigai *Banking Circle S. A.*² (toliau abi kartu – Gavėjos).

2022 m. rugsėjo 8 d. pareiškėja paprašė banko grąžinti jai Ginčijamų mokėjimų sumas. Pareiškėja paaiškino, kad norėjo investuoti per platformą „FinCloud Capital“ (toliau – FCC platforma), atliko šiai platformai Ginčijamus mokėjimus, tačiau iš šios platformos sutartų paslaugų negavo ir jai pervestų lėšų neatgavo.

2022 m. rugsėjo 15 d. bankas informavo pareiškėją, kad savo lėšomis Ginčijamų mokėjimų sumų pareiškėjai negrąžins, tačiau kreipėsi į Gavėjų finansų įstaigas dėl galimybės atšaukti šiuos mokėjimus.

2022 m. spalio 21 d. pareiškėja dar kartą kreipėsi į banką dėl Ginčijamų mokėjimų sumų grąžinimo, tačiau bankas netenkino jos reikalavimo.

Nesutikdama su banko sprendimu, pareiškėja kreipėsi į Lietuvos banką dėl kilusio vartojimo ginčo nagrinėjimo. Pareiškėja reikalavo, kad bankas grąžintų jai Ginčijamų mokėjimų sumas³.

Kreipimesi pareiškėja paaiškino, kad sudarė sutartį su FCC platforma, kurioje jai buvo atidaryta investavimo sąskaita, sumokėjo šiai platformai pradinį mokestį (depozitą), o vėliau FCC platformos atstovų paraginta atliko paskesnius mokėjimus šiai platformai, kad galėtų investuoti į naftos ir valiutų prekybą. Pareiškėjos teigimu, FCC platforma jai garantavo, kad su kiekvienu atliktu mokėjimu pareiškėja uždirbs 10 proc. tokio mokėjimo siekiantį pelną. Laikui bėgant, pareiškėja teigė supratusi, kad FCC platforma galbūt vykdo fiktyvią veiklą, todėl paprašė grąžinti lėšas, kurias jai buvo pervedusi, tačiau platforma pareiškėjai šių lėšų negrąžino ir sutartų paslaugų nesuteikė.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi bankas nurodė nesutinkantis su pareiškėjos reikalavimu.

Bankas teigė tinkamai įvykdęs pareiškėjos autorizuotus Ginčijamus mokėjimus ir dėjęs papildomas pastangas atšaukti jų vykdymą, tačiau to padaryti nepavyko dėl ne nuo banko priklausančių aplinkybių.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo

¹ <https://register.fca.org.uk/s/firm?id=0014G00002WMgzmQAD>

² <https://edesk.apps.cssf.lu/search-entities/entite/details/7074892?lng=en&q=&st=advanced&entNames=Banking%20Circle&entType=B>

³ Citata iš pareiškėjos kreipimosi į Lietuvos banką: „List of transactions: 1. 29.06.22 in the amount of 639,89 EUR for the benefit of Fincloud Capital 2. 30.6.2022 in the amount of 1 063,73 EUR 3. 21.07.2022 in the amount of 8 000,00 EUR for the benefit of Fincloud Capital 4. 01.08.2022 in the amount of 10 200,00 EUR for the benefit of Fincloud Capital 5. 18.08.2022 in the amount of 4 227,67 EUR for the benefit of Fincloud Capital“

operatyvumo, koncentracijos, ekonomiško ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Ginčas kilo dėl banko atsisakymo grąžinti pareiškėjai Ginčijamų mokėjimų sumas (iš viso 24 181,29 EUR) pagrįstumo.

Ginčo šalis sieja sutartiniai mokėjimo paslaugų teikimo santykiai. Mokėjimo paslaugų teikėjų veiklą, mokėjimo paslaugų teikimą, mokėjimo operacijų autorizavimą ir vykdymą, mokėjimo paslaugų vartotojų ir mokėjimo paslaugų teikėjų teises ir pareigas, susijusias su mokėjimo paslaugomis, kai mokėjimo paslaugų teikimas yra verslas, reglamentuoja Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymas.

Kreipimesi į Lietuvos banką pareiškėja aiškiai ir nedviprasmiškai nurodė, kad Ginčijamus mokėjimus atliko pati. Kadangi šalių ginčo dėl Ginčijamų mokėjimų autorizuotumo nėra, šių mokėjimų autorizavimo aplinkybės toliau sprendime nebus plačiau analizuojamos, laikant Ginčijamus mokėjimus autorizuotais.

Savo reikalavimą bankui grąžinti Ginčijamų mokėjimų sumas⁴ pareiškėja grindė tuo, kad iš trečiosios šalies, t. y. FCC platformos, negavo sutartų paslaugų, neatgavo jai pervestų lėšų ir galimai buvo jos apgauta.

Siekiant išspręsti šalių ginčą ir įvertinti pareiškėjos reikalavimo bankui pagrįstumą, Lietuvos banko nuomone, būtina nustatyti, ar bankas turėjo (turi) pareigą grąžinti pareiškėjai Ginčijamų mokėjimų sumas.

Vertinant banko atsisakymo tenkinti pareiškėjos reikalavimą pagrįstumą, svarbu pažymėti, kad mokėtojo inicijuotos ir autorizuotos mokėjimo operacijos tinkamo įvykdymo atveju Mokėjimų įstatymas nenustato mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjui (nagrinėjamu atveju – bankui) pareigos grąžinti mokėtojui šios mokėjimo operacijos sumą.

Vadovaujantis Mokėjimų įstatymo 50 straipsnio 1 ir 5 dalimis, mokėjimo nurodymas vykdyti mokėjimo operaciją laikomas tinkamai įvykdytu unikaliu identifikatoriumi nurodyto lėšų gavėjo ir (arba) jo mokėjimo sąskaitos atžvilgiu. Unikaliu identifikatoriumi laikomi duomenys, pagal kuriuos vienareikšmiškai atpažįstamas mokėjimo operacijoje dalyvaujantis mokėjimo paslaugų vartotojas ir (arba) mokėjimo operacijoje naudojama jo mokėjimo sąskaita (Mokėjimų įstatymo 2 straipsnio 61 dalis).

Iš bylos duomenų matyti, kad pareiškėja pateikė bankui mokėjimo nurodymus įvykdyti Ginčijamus mokėjimus Gavėjoms, o ne FCC platformai, kaip ji teigė kreipimesi į Lietuvos banką, ir bankas šiuos mokėjimo nurodymus įvykdė pagal pareiškėjos nurodytus Gavėjų mokėjimo sąskaitų numerius.

Pagrindo teigti, kad bankas neįvykdė Ginčijamų mokėjimų ir (ar) juos įvykdė netinkamai, nenustatyta. Byloje neturima duomenų, kad pareiškėja būtų kreipusis į banką dėl netinkamo Ginčijamų mokėjimų įvykdymo ir (ar) jų neįvykdymo. Kreipdamasi į Lietuvos banką dėl šalių ginčo nagrinėjimo, pareiškėja tokio pobūdžio pretenzijų bankui nereiškė. Nusiskundimų dėl Gavėjų jai suteiktų paslaugų pareiškėja kreipimesi į Lietuvos banką taip pat nereiškė. Be to, pareiškėjos nurodytos aplinkybės, kad Ginčijamų mokėjimų sumos vėliau buvo perduotos FCC platformai, nors ši platforma nebuvo tiesioginė Ginčijamų mokėjimo sumų gavėja, leidžia daryti išvadą, kad bankas tinkamai įvykdė Ginčijamus mokėjimus Gavėjoms, nes kitaip pareiškėja nebūtų galėjusi Ginčijamų mokėjimų sumų perduoti FCC platformai.

Bankui, o vėliau Lietuvos bankui, pareiškėja teigė negavusi iš FCC platformos sutartų paslaugų, galimai buvusi šios platformos apgauta ir įtarusi, kad ši platforma vykdo fiktyvią veiklą, tačiau iš pareiškėjos Lietuvos bankui pateiktos kreipimosi į pačią FCC platformą kopijos matyti, kad tokio pobūdžio pretenzijų tiesiogiai FCC platformai pareiškėja nereiškė. Kreipimesi į FCC platformą pareiškėja informavo šią platformą, kad nutraukia su ja sudarytą sutartį dėl to, kad FCC platforma nepateikė pareiškėjai savo rekvizitų, įskaitant veiklos licencijos numerį, patvirtinimo apie sutarties sudarymo faktą ir informacijos apie galimas investavimo rizikas, ir paprašė FCC platformos grąžinti pareiškėjai šiai platformai pervestas lėšas (iš viso 24 181,29 EUR). Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėja į FCC platformą kreipėsi tą pačią dieną, kai pirmą kartą kreipėsi į banką dėl Ginčijamų mokėjimų sumų grąžinimo, t. y. 2022 m. rugsėjo 8 d. Kreipdamasi į banką, pareiškėja teigė bankui

⁴ Citata iš pareiškėjos kreipimosi į Lietuvos banką: „List of transactions: 1. 29.06.22 in the amount of 639,89 EUR for the benefit of Fincloud Capital 2. 30.6.2022 in the amount of 1 063,73 EUR 3. 21.07.2022 in the amount of 8 000,00 EUR for the benefit of Fincloud Capital 4. 01.08.2022 in the amount of 10 200,00 EUR for the benefit of Fincloud Capital 5. 18.08.2022 in the amount of 4 227,67 EUR for the benefit of Fincloud Capital“

ne kartą bandžiusi nesėkmingai susisiekti su FCC platforma ir prašiusi šios platformos gražinti pareiškėjos jai pervestas lėšas, nors, remiantis pačios pareiškėjos Lietuvos bankui pateikta informacija, į FCC platformą dėl lėšų gražinimo pareiškėja kreipėsi tik tą pačią dieną, kai kreipėsi į patį banką.

Dėl Ginčijamų mokėjimų sumų gražinimo pareiškėja kreipėsi į banką praėjus dvidešimt vienai dienai nuo paskutiniojo ir daugiau kaip dviem mėnesiams nuo pirmojo Ginčijamų mokėjimų įvykdymo, t. y. praleidusi Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 3 dalyje ir 44 straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą⁵, per kurį pareiškėja, kaip mokėtoja, turėjo teisę atšaukti bankui pateiktus mokėjimo nurodymus vykdyti Ginčijamus mokėjimus. Nepaisydamas to, bankas sudarė pareiškėjai papildomą galimybę inicijuoti Ginčijamų mokėjimų atšaukimo procedūrą ir kreipėsi į Gavėjų finansų įstaigas dėl šių mokėjimų atšaukimo, tačiau jų atšaukimas buvo neįmanomas dėl ne nuo banko priklausančių aplinkybių⁶. Gavėjoms ir (arba) jų finansų įstaigoms neatšaukus įvykdytų Ginčijamų mokėjimų ir (ar) negražinus bankui jų sumų, bankas neturėjo ne tik pareigos, bet ir galimybės gražinti Ginčijamų mokėjimų sumas pareiškėjai.

Nenustačius aplinkybių, dėl kurių bankui galėtų kilti pareiga gražinti pareiškėjai Ginčijamų mokėjimų sumas, pagrindo laikyti pareiškėjos reikalavimą bankui pagrįstu ir jį tenkinti nėra, todėl pareiškėjos reikalavimas yra atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis

⁵ Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokėtojas bet kuriuo metu iki šio įstatymo 44 straipsnyje nustatyto neatšaukiamumo momento gali panaikinti sutikimą įvykdyti mokėjimo operaciją. Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokėjimo nurodymo negalima atšaukti po to, kai jį gauna mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas, išskyrus Mokėjimų įstatymo 44 straipsnyje nustatytas išimtis.

⁶ 2022 m. rugsėjo 15 d. vienos Gavėjos finansų įstaiga informavo banką, kad Gavėjai įvykdytų Ginčijamų mokėjimų atšaukimas yra neįmanomas, o kitos Gavėjos finansų įstaiga bankui visai neatsakė.